

6. tematický okruh: Systémy menzurální I – notace modální

6.1 Vícehlas a jeho zápis
(historické pozadí, vývoj od vícehlasu hucbaldovského k vícehlasu notredamskému)

6.2 Styl syllabický (notatio cum litera)
Styl melizmatický (notatio sine litera)

6.3 Modální rytmus – 6 rytmických modů
(ordo, ligatury, divisio modi, plica, repetitio, extensio, fractio)

6.4 Conductus

6.5 Moteto

6.6 Prameny hudební:

Magnus liber organi de graduali et antiphonario

2 rukopisy vévody Augusta z Wolfenbüttelu (W₁ =Codex Helmstedt 628; W₂ = Helmstedt 1099)

Pluteus – rukopis florentinské knihovny Laurentiana

2 rukopisy Britského muzea v Londýně

Rukopis Biblioteca nacional v Madridu

6.7 Prameny teoretické:

Johannes de Garlandia: De musica mensurabili (Couss I, 175n.)

Walter Odington: De speculatione musice (Couss I, 182)

Anonymous: Discantus positio vulgaris (Couss I, 94)

Vatikánský organový traktát (De regulis organi)

Literatura:

Apel, Willi: Notation der polyphonen Musik 900-1600, Leipzig 1962, s. 235-317

Černý, Jaromír: Středověký vícehlas v českých zemích, in: MM 27-28, Praha 1975

K nejstarším dějinám moteta v českých zemích, in:MM 24, Praha 1971

Rybarič, Richard: Vývoj európskeho notopisu, Bratislava 1982, s.77-88

Tabulka č. 6/7

Salme de ualourade
bonne plaine deau's qd
gut biaute pour vous
sui supris etisoupris
queus fuit tut ma peu
ser detuer sanz fausser
sen chantre ametes

Dice qnt iere
nur lon cors le gav
he d'ez encore lame
mi conques siplai
tant uacintai
en mon vivant
mes qnt le vous

3. Moys

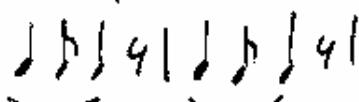
Tabulka č. 6/8

9.36 Notace moteta

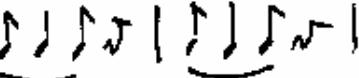
Nejčastěji je tenor zapsán v tříčlenných ligaturách / 3 / 3 / 3 / .... popř. ve sledu 1 1 / 3 / . 1 1 / 3 / atd. Tyto formule se obvykle čtou v 5.modu, nejsou však vzácné kdy je tenor zapsán v 1. nebo ve 2.modu.

1.skupina [/ 3 / 3 / 3 / ...]

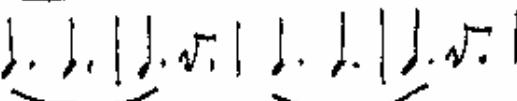
1.modus:

2.modus:

5.modus:

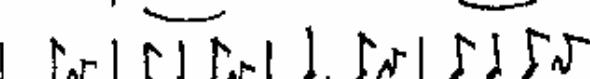

2.skupina [/ 1 1 / 3 / 1 1 / 3 / ....]

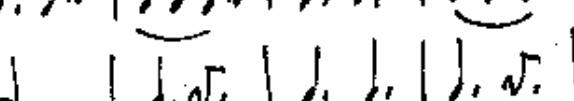
1.modus:

2.modus:

5.modus:

Tenor v organu duplu, triplu a quadruplu - 5.modus.

Tenor v klausulich organ (diskantových partiích) podle modu vrchních hlasů.